

B2 Πρόγραμμα Σπουδών για τη διδασκαλία της Ελληνικής ως Ξένης Γλώσσας στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση

Σειρά υλικού:	<i>Μαργαρίτα</i>
Ομάδα – στόχος:	3 ^η : Ομοεθνείς μαθητές πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης χωρίς καθόλου γλωσσικές και με ελάχιστες ή και «καθόλου» ελληνογενείς πολιτισμικές προϋποθέσεις. 4 ^η : Αλλοεθνείς – αλλόγλωσσοι μαθητές της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης που μαθαίνουν την Ελληνική.
Ηλικία μαθητών:	6 – 12 ετών
Βαθμίδα εκπαίδευσης:	Πρωτοβάθμια
Μορφή εκπαίδευσης:	Τμήματα Διδασκαλίας της Ελληνικής (ενταγμένα, απογευματινά, σαββατιανά), Κανονικές Τάξεις με αλλοεθνείς ή / και ομοεθνείς μαθητές χωρίς καθόλου γνώση της Ελληνικής, εν μέρει και Ημερήσια Σχολεία.
Διάρκεια σπουδών:	6 έτη x 3 ώρες εβδομαδιαίως
Χώρα διαμονής:	Όλες
Επίπεδα υλικού:	Τρία (3) 1^ο επίπεδο: κατά προσέγγιση 1 ^η και 2 ^α τάξη Βασική ανάπτυξη των στοιχειωδών δεξιοτήτων κατανόησης και παραγωγής προφορικού λόγου / αλφαριθμητισμός. 2^ο επίπεδο: κατά προσέγγιση 3 ^η και 4 ^η τάξη Ανάπτυξη βασικών γλωσσικών δεξιοτήτων και καλλιέργεια της εκφραστικής επάρκειας και των δεξιοτήτων κατανόησης και παραγωγής προφορικού και γραπτού λόγου / αλφαριθμητισμός. 3^ο επίπεδο: κατά προσέγγιση 5 ^η και 6 ^η τάξη Καλλιέργεια της γλωσσικής επάρκειας, ανάπτυξη και εμπέδωση των δεξιοτήτων παραγωγής προφορικού και γραπτού λόγου.

2.1 Εισαγωγή

Τα μαθησιακά επίπεδα του Προγράμματος Σπουδών και του εκπαιδευτικού υλικού για την Ελληνική ως Ξένη Γλώσσα ορίζονται σύμφωνα με την καταγραφή των δεδομένων στο πρώτο μέρος του παρόντος τόμου.

Επειδή η πρωτοβάθμια εκπαίδευση των μαθητών σε πολλές χώρες διαρκεί έξι (6) σχολικά έτη, τα γλωσσικά επίπεδα διαμορφώνονται ως ακολούθως:

1ο επίπεδο: 1^η και 2^α τάξη

2ο επίπεδο: 3^η και 4^η τάξη

3ο επίπεδο: 5^η και 6^η τάξη

Γενικά κριτήρια του Προγράμματος Σπουδών:

1. Το εκπαιδευτικό σύστημα της χώρας όπου διδάσκεται η γλώσσα, το πρόγραμμα και ο αριθμός ωρών διδασκαλίας.
2. Οι σκοποί του σχολείου όπου διδάσκεται η ελληνική γλώσσα ως δεύτερη / ξένη και οι μορφές ελληνόγλωσσης εκπαίδευσης.
3. Το στάδιο της γνωστικής ανάπτυξης των μαθητών (ηλικία).
4. Η ψυχολογική/συναισθηματική τους κατάσταση.
5. Το άμεσο φυσικό, πολιτισμικό και κοινωνικό περιβάλλον της παροικίας και της χώρας στην οποία διδάσκεται η ελληνική γλώσσα.
6. Το φυσικό, πολιτισμικό και κοινωνικό περιβάλλον της Ελλάδας.
7. Τα ενδιαφέροντα, οι επικοινωνιακές ανάγκες και η κοινωνική κατάσταση των μαθητών.

Ειδικά κριτήρια του Προγράμματος Σπουδών:

1. Επιλογή των επικοινωνιακών περιστάσεων με γνώμονα την αυθεντικότητα και την ποικιλία του γλωσσικού υλικού.
2. Λαμβάνοντας υπόψη τις 4 επικοινωνιακές δεξιότητες (κατανόηση προφορικού λόγου, παραγωγή προφορικού λόγου, κατανόηση γραπτού λόγου, παραγωγή γραπτού λόγου) δίνεται έμφαση στον προφορικό λόγο.
3. Το γλωσσικό σύστημα (γραμματική-συντακτικό) δε διδάσκεται ως αυτοσκοπός, αλλά ως μέσο για την ανάπτυξη της επικοινωνιακής ικανότητας του μαθητή.
4. Οι αρχές λειτουργίας του γλωσσικού κώδικα (κανόνες) κατακτούνται από τους ίδιους τους μαθητές με φυσικό τρόπο, χωρίς να θεωρείται απαραίτητη η διατύπωσή τους.
5. Ο αριθμός, ο βαθμός δυσκολίας και το είδος των γλωσσικών φαινομένων σε μια ενότητα καθορίζονται από την περίπτωση επικοινωνίας μέσα από την οποία γίνεται η διδασκαλία τους και όχι με βάση την παραδοσιακή σειρά παρουσίασης των γραμματικών φαινομένων.
6. Εφόσον η μάθηση ορίζεται ως μία μόνιμη μεταβολή της δυναμικής συμπεριφοράς ενός ατόμου, η οποία οφείλεται στην εμπειρία, ο παραγόμενος λόγος πρέπει να διαθέτει βιωματικό και επικοινωνιακό φορτίο.

7. Το μαθησιακό υλικό προϋποθέτει τη δραστηριοποίηση των μαθητών ως ισότιμων μελών της τάξης - ομάδας.

8. Το μαθησιακό υλικό δίνει τη δυνατότητα στους μαθητές να εντοπίζουν και να διορθώνουν τα λάθη τους, να αξιολογούν στο σύνολο τη μαθησιακή διαδικασία και το αποτέλεσμα της και να κατακτούν στρατηγικές επανόρθωσης της επικοινωνίας.

2.2 Επικοινωνιακές καταστάσεις – Γλωσσικές λειτουργίες

Οι επικοινωνιακές καταστάσεις, οι οποίες καθορίζονται με βάση τη συχνότητα εύρεσής τους στην κοινωνική ζωή, τα ενδιαφέροντα των μαθητών και ειδικότερα το γενικό στόχο, συγκροτούνται από γλωσσικές λειτουργίες και παρασύρουν κάποιες από αυτές στη βάση της συχνότητάς τους ή και το αντίστροφο.

Οι επικοινωνιακές καταστάσεις είναι οι ίδιες σε όλα τα επίπεδα και οι διαφοροποιήσεις εξαρτώνται από τις γλωσσικές λειτουργίες που τις συγκροτούν, ίδιες ή και διαφορετικές, πιο σύνθετες για το κάθε επίπεδο.

Με βάση τις γλωσσικές ανάγκες και τα ενδιαφέροντα των μαθητών καθώς και το γενικό στόχο, οι επικοινωνιακές καταστάσεις (ειδικές έννοιες- θέματα) οριοθετούνται ως εξής:

1. Κοινωνικότητα
2. Σπίτι – Σχολείο - Περιβάλλον
3. Καθημερινή ζωή
4. Ελεύθερος χρόνος - Διασκέδαση
5. Διαπροσωπικές σχέσεις
6. Ταξίδια - Διακοπές
7. Κλιματολογικές συνθήκες – Χρόνος - Εποχές
8. Αγορά - Μαγαζιά
9. Τρόφιμα - Ποτά
10. Υγεία – Άθληση

2.3 Γλωσσικοί και κοινωνικοπολιτισμικοί στόχοι

2.3.1 Γλωσσικοί στόχοι

Πρώτο επίπεδο	Δεύτερο επίπεδο	Τρίτο επίπεδο
<i>Βασική ανάπτυξη των στοιχειωδών δεξιοτήτων κατανόησης και παραγωγής προφορικού λόγου / αλφαριθμητισμός.</i>	<i>Ανάπτυξη βασικών γλωσσικών δεξιοτήτων και καλλιέργεια της εκφραστικής επάρκειας και των δεξιοτήτων κατανόησης και παραγωγής προφορικού και γραπτού λόγου / αλφαριθμητισμός.</i>	<i>Καλλιέργεια της γλωσσικής επάρκειας, ανάπτυξη και εμπέδωση των δεξιοτήτων παραγωγής προφορικού και γραπτού λόγου.</i>
<p>Το πρώτο επίπεδο στοχεύει να βοηθήσει το μαθητή:</p> <ul style="list-style-type: none"> • να κατανοεί στοιχεία της ελληνικής γλώσσας και πολιτισμού και να διαμορφώνει απλές αλλά εκφραστικές προτάσεις και να αναπτύσσει τη δεξιότητα παραγωγής του προφορικού λόγου στην οποία δεξιότητα επικεντρώνεται η προσοχή στο πρώτο επίπεδο γλωσσομάθειας, • να κατανοεί απλές φράσεις (λεκτικές πράξεις) που έχουν σχέση με το άμεσο περιβάλλον του καθώς και με την καθημερινότητά του, • να δημιουργήσει και να διατηρήσει με επικοινωνιακό τρόπο έναν διάλογο, • να μπορέσει να περιγράψει με λιτό και στοιχειώδη τρόπο το άμεσο περιβάλλον του, • να μπορέσει να κατανοεί απλά γραπτά κειμενάκια, επιγραφές κ.λπ., • να βιώσει, να κατανοήσει και να αγαπήσει το σύγχρονο ελληνικό πολιτισμό στοιχεία του οποίου διδάσκεται, μέσα από τις περιστάσεις επικοινωνίας οι οποίες περιέχονται στο διδακτικό του υλικό, • να αποδεχτεί τη διαφορετικότητα –ετερότητα μεταξύ των ανθρώπων, • να δεχθεί τα οφέλη της διαπολιτισμικής προσέγγισης. 	<p>Το δεύτερο επίπεδο στοχεύει να βοηθήσει το μαθητή:</p> <ul style="list-style-type: none"> • να καλλιεργήσει και να αναπτύξει περισσότερο την ικανότητα κατανόησης και παραγωγής προφορικού λόγου, • να διαμορφώσει μια εκφραστική επάρκεια πάνω σε θέματα του άμεσου κοινωνικοπολιτισμικού περιβάλλοντός του, • να αποκτήσει την ικανότητα κατανόησης απλών γραπτών πολυτροπικών κειμένων, • να αναπτύξει τη δεξιότητα της ανάγνωσης σε απλά κείμενα, • να γνωρίσει στοιχεία της ελληνικής μυθολογίας και των λαϊκών παραμυθιών, • να βελτιώσει τη γλώσσα μέσα από την εκμάθηση του ελληνικού τραγουδιού. 	<p>Το τρίτο επίπεδο στοχεύει να βοηθήσει το μαθητή:</p> <ul style="list-style-type: none"> • να καλλιεργήσει ακόμη περισσότερο τις γλωσσικές και επικοινωνιακές δεξιότητες (κατανόησης και παραγωγής προφορικού λόγου) και να αναπτύξει σταδιακά την κατανόηση και παραγωγή του γραπτού λόγου, • να μπορεί να λειτουργεί σε πιο σύνθετα γλωσσικά περιβάλλοντα, μέσα από κείμενα, εικόνες, διαφημίσεις κ.λπ., • παράλληλα να εμπλουτίσει το λεξιλόγιό του πάνω σε θέματα που άπτονται των περιστάσεων επικοινωνίας οι οποίες έχουν την ίδια θεματική σε όλα τα επίπεδα, • να εμπλουτίσει τις γνώσεις του για τον ελληνικό πολιτισμό με στοιχεία από την ελληνική πολιτισμική παράδοση και τις πολλαπλές εκφάνσεις του σύγχρονου ελληνικού πολιτισμού.

2.3.2 Κοινωνικοπολιτισμικοί στόχοι

Πρώτο επίπεδο	Δεύτερο επίπεδο	Τρίτο επίπεδο
<p>Το πρώτο επίπεδο στοχεύει να βοηθήσει το μαθητή:</p> <ul style="list-style-type: none"> • να προσεγγίσει μέσα από επικοινωνιακές περιστάσεις τη σύγχρονη ζωή στην Ελλάδα, • να αναγνωρίσει κοινά πολιτισμικά στοιχεία με τους δύο πολιτισμούς, • να αναγνωρίζει γεωγραφικά περιοχές και πόλεις της Ελλάδας, • να αποδεχθεί καταρχήν το διαφορετικό πολιτιστικό πλαίσιο που του φέρνει η εκμάθηση μιας άλλης γλώσσας, • να προσεγγίσει και να κατανοήσει τη γλώσσα του σώματος όπως αυτή εμφανίζεται μέσα από την εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας, • να μαθαίνει μέσα από το παιχνίδι και τη φαντασίωση. 	<p>Το δεύτερο επίπεδο στοχεύει να βοηθήσει το μαθητή:</p> <ul style="list-style-type: none"> • να προσεγγίσει μέσα από περιστάσεις επικοινωνιακές τη σύγχρονη ζωή στην Ελλάδα, τα ήθη, τις γιορτές και τα έθιμά της, • να βιώσει φαντασιακά το ελληνικό περιβάλλον με ό,τι αυτό συνεπάγεται (σπίτια, οικογένεια, αγορά, ελεύθερος χρόνος, ταξίδια κ.λπ.), • να αναγνωρίσει την οικουμενικότητα αξιών και βασικών ιδεών (οικολογία, ειρήνη, αγάπη, ζωοφιλία, διατροφικές συνήθειες κ.λπ.), • να παίζει και να τραγουδήσει στους ρυθμούς ενός νέου πολιτισμού που τον μαγεύει και τον παρσύρει σε νέες συμπεριφορές. 	<p>Το τρίτο επίπεδο στοχεύει να βοηθήσει το μαθητή:</p> <ul style="list-style-type: none"> • να οικειοποιηθεί βασικά κοινωνικοπολιτισμικά στοιχεία της Ελλάδας σε σύγκριση με αντίστοιχα της χώρας διαμονής του (παραμύθια, ήθη και έθιμα, γαστρονομικές συνήθειες, μουσική, χορός) και να αντιληφθεί την σύμπτωση των στοιχείων αυτών σε άλλους πολιτισμούς, • να προσεγγίσει εμμέσως, πλην σαφώς, την Τέχνη όπως αυτή εμφανίζεται στην καθημερινότητά μας, • να γνωρίσει πολιτισμικά αγαθά της σύγχρονης Ελλάδας και να τα αντιπαραβάλει με αντίστοιχα της χώρας διαμονής.

2.4 Δεκτικές πράξεις και τρόπος πραγμάτωσής τους

Πρώτο επίπεδο	Δεύτερο επίπεδο	Τρίτο επίπεδο
<p>Ο μαθητής θα πρέπει:</p> <ul style="list-style-type: none"> • να μάθει μερικούς από τους βασικούς και συχνούς χαιρετισμούς, • να μάθει να αυτοσυστήνεται, • να μάθει να χαιρετά σε οικείο ύφος, • να ζητά πληροφορίες για κάτι με την ερώτηση: «τι είναι αυτό», • να ζητά επιβεβαίωση με την ερώτηση: «Είναι + ουσιαστικό;», • να επιβεβαιώνει ή διαψεύδει μια πληροφορία με : « Ναι/ Όχι. Είναι...»), • να κατανοεί τη σημασία των τοπικών επιρρομάτων: «πάνω», «κάτω», «μέσα», «έξω», • να ανταλλάσσει και ειδικότερα να ζητά πληροφορίες για αντικείμενα, • να απαντά σε ερωτήσεις εντοπισμού με ελλιπείς προτάσεις να προτρέπει κάποιον να δει με: «Δες! Να!», • να χρησιμοποιεί τους χρονικούς προσ- 	<p>Ο μαθητής θα πρέπει:</p> <ul style="list-style-type: none"> • να μάθει να αυτοσυστήνεται, • να μάθει να ρωτά για το όνομα κάποιου, • να μάθει να ρωτά για την καταγωγή κάποιου «από πού είσαι;», • να μάθει να απαντά στην ερώτηση «από πού είσαι;», • να μάθει να χρησιμοποιεί τους αριθμούς από το δέκα ως το είκοσι, • να μάθει να ρωτά και να απαντά για την ηλικία, • να μάθει να δίνει ευχές για τα γενέθλια, • να μάθει να εκφράζει συναισθήματα, • να μάθει να κάνει συστάσεις, • να μάθει να απαντά όταν ρωτούν τι κάνει, • να μάθει ρωτά για την ταυτότητα κάποιου, • να μάθει να απαντά σε σχετική ερώτηση, • να μάθει λεξιλόγιο σχετικά με τα μέλη της οικογένειας. • να μάθει λεξιλόγιο σχετικό με επαγγέλματα, • να μάθει να προσφωνεί κάποιον, • να εκφράζει συναισθήματα «είναι καταπληκτική!», • να ρωτά για το επάγγελμα κάποιου «τι δουλειά κάνεις;», • να προσφωνεί κάποιον «κύριε/ κυρία», 	<p>Ο μαθητής θα πρέπει:</p> <ul style="list-style-type: none"> • να δίνει πληροφορίες για τον εαυτό του, που αφορούν το ονοματεπώνυμο, την εθνικότητα, την ηλικία του, τις γνώσεις του, και τα ενδιαφέροντά του, π.χ. <i>Με λένε Φοίξο. Είμαι Έλληνας, είμαι 3 χρονών. Ξέρω ελληνικά. Ο αγαπημένος μου ήρωας είναι ο Χάρι Πότερ.</i> • να ζητά και να δίνει πληροφορίες για άλλα πρόσωπα σχετικά με την εθνικότητα και τις γνώσεις τους, π.χ. <i>–Από πού είσαι; Ξέρεις αγγλικά;</i> • να μιλά για τους αγαπημένους του ήρωες και τα αγαπημένα του αντικείμενα, π.χ. <i>Ο αγαπημένος μου ήρωας είναι ο Χάρρυ Πότερ.</i> • να χαιρετά και να καλοσωρίζει, π.χ. <i>Γεια χαρά! Καλώς ήρθατε.</i> • να χρησιμοποιεί τύπους ευγένειας, π.χ. <i>Κυρία Δάφνη, από πού είστε;</i> • να δίνει πληροφορίες για το βαθμό γνώσεών ή ικανοτήτων του, π.χ. <i>(γλώσσες) Μιλώ ελληνικά λίγο.</i> • να περιγράφει πρόσωπα βάσει των εξωτερικών τους χαρακτηριστικών, π.χ. <i>Έχει μακριά ίσια μαλλιά και γαλάζια μάτια. Είναι κοντή και λεπτή.</i> • να αρχίζει ένα γράμμα σε φίλους, π.χ. <i>Αγαπημένε μου Φοίξο...</i> • να τελειώνει ένα γράμμα σε φίλους, π.χ. <i>Φιλιά, Ελένη.</i> • να ρωτά για την αρέσκεια κάποιου και να εκφράζει και ο ίδιος αρέσκεια και απαρέσκεια, π.χ. <i>Τι σου αρέσει να κάνεις; ή Ποια είναι τα χόμπι σου;</i>

Πρώτο επίπεδο	Δεύτερο επίπεδο	Τρίτο επίπεδο
<p>διορισμούς: <i>το πρωί, το μεσημέρι, το απόγευμα, το βράδυ,</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • να εκφράζει αρέσκεια και / ή απαρέσκεια, • να ζητά κάτι από κάποιον «δώσε, φέρε», • να δίνει απλές εντολές «δες, έλα», • να επιβραβεύει κάποιον «Μπράβο!», • να εκφράζει συγκατάθεση «Εντάξει», • να προσκαλεί κάποιον «έλα», • να προσφέρει κάτι με ευγενικό τρόπο «Ορίστε!», • να παρακινεί κάποιον «Γρήγορα ...!», • να εκφράζει τρόπο «γρήγορα», • να χρησιμοποιεί τους αριθμούς από το ένα έως το δέκα. 	<ul style="list-style-type: none"> • να μάθει τις ημέρες της εβδομάδας, • να ρωτάει και να απαντάει για τον χρόνο, που αφορά στις ημέρες της εβδομάδας, • π.χ.- <i>Τι μέρα είναι σήμερα;</i> • - <i>Σήμερα είναι Τρίτη ή-Τρίτη,</i> • να κατανοεί το τακτικό πρόγραμμα μιας εβδομάδας, • να ρωτά και να απαντά για τον χρόνο, που έχει σχέση με καθημερινές συνήθειες ή επαναλαμβανόμενες ενέργειες μιας εβδομάδας, • να αφηγείται σε απλό ύφος και σε περιορισμένη έκταση το πρόγραμμα μιας εβδομάδας του, • να ζητά και να δίνει πληροφορίες για τον χρόνο που σχετίζονται με επαναλαμβανόμενες και συνήθειες πράξεις, • π.χ.-<i>Πότε πηγαίνεις στο σχολείο;</i> - <i>Κάθε μέρα</i> - <i>Πότε πηγαίνει η Μαρίνα στη γιαγιά της;</i> - <i>Την Δευτέρα το μεσημέρι,</i> • να λέει τι θέλει όταν πηγαίνει για ψώνια στα μαγαζιά, • να ρωτά τι θέλουν οι άλλοι, • να εκφράζει αρέσκεια και απαρέσκεια «μου αρέσουν / δεν μου αρέσουν...», • να ρωτά για την ποσότητα «πόσα είναι;», • να ζητά πληροφορίες για τις επιθυμίες των άλλων, π.χ. <i>Τι θέλεις;</i> • να δίνει πληροφορίες για τις δικές του επιθυμίες, π.χ. <i>(Δεν)Θέλω + ου-</i> 	<p><i>Μου αρέσει η μουσική ή Μου αρέσει να διαβάσω βιβλία.ή Λατρεύω το σινεμά ή Τρελαίνομαι για τα σπορ!</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • να εκφράζει την ποσοτική διαβάθμιση της αρέσκειας ή απαρέσκειας του, π.χ. <i>Μου αρέσει να βλέπω κινούμενα σχέδια πάρα πολύ! ή Δεν μου αρέσει καθόλου το ποδόσφαιρο.</i> • να ρωτά για την τιμή, π.χ. <i>Πόσο κάνει;</i> • να ζητά κάτι, π.χ. <i>Θέλουμε δύο κιλά.</i> • να δίνει εντολές/ να προτρέπει, π.χ. <i>Αγοράστε, πιείτε ...</i> • να προσφέρει κάτι με ευγενικό τρόπο <i>Ορίστε!.</i> • να εκφράζει ιδιότητα/ κρίση, π.χ. <i>Οι πιο καλές ντομάτες.</i> • να εκφράζει κρίση, π.χ. <i>Η μπλούζα είναι πολύ ακριβή.</i> • να ρωτά για τα σχέδια κάποιου, π.χ. <i>Θα το αγοράσεις;</i> • να επισύρει την προσοχή, π.χ. <i>Για δες αυτό το μπλουζάκι.</i> • να εκφράζει απογοήτευση, π.χ. <i>Αχ, δεν μου κάνει.</i> • να ζητά την άποψη κάποιου, π.χ. <i>Έλα, πες, μου πάει;</i> • να κάνει συγκρίσεις, π.χ. <i>Είναι πιο μικρό από το κίτρινο.</i> • να εκφράζει δυσάρεστα συναισθήματα για τον εαυτό του, π.χ. <i>Πονάω, έχω πονοκέφαλο.Φοβάμαι τους γιατρούς.</i> • να εκφράζει προτροπή, εντολή, π.χ. <i>Ανοιξε το στόμα σου. Βήξε λίγο, σε παρακαλώ. Πήγαινε στο μπάνιο και πλύ-</i>

Πρώτο επίπεδο	Δεύτερο επίπεδο	Τρίτο επίπεδο
	<p>σιαστικό,</p> <ul style="list-style-type: none"> • να ζητά και να δίνει πληροφορίες σχετικά με το φαγητό, π.χ. - <i>Τι τρως;</i> - <i>(Τρώω) + ουσιαστικό</i> - <i>Τι πίνεις;</i> - <i>(Πίνω) + ουσιαστικό.</i> • να δίνει οδηγίες μαγειρικής, π.χ. <i>Βάζουμε/ βάζετε + ουσιαστικό,</i> • να δίνει προσταγές, π.χ. <i>φέρε + ουσιαστικό,</i> • να εκφράζει ευχές, π.χ. <i>Καλή όρεξη!</i> • να ζητά και να δίνει πληροφορίες για οικείες, καθημερινές ενέργειες που λαμβάνουν χώρα στο παρόν, μέσα σε ένα σπίτι, • να ζητά και να δίνει πληροφορίες για τον τόπο και συγκεκριμένα να ρωτά σε ποιο μέρος του σπιτιού βρίσκεται κάποιο πρόσωπο , • να δίνει εντολές, που σχετίζονται με καθημερινές πράξεις μέσα στους χώρους ενός σπιτιού, • να εκφράζει ευγνωμοσύνη: <p>Ευχαριστώ</p> <ul style="list-style-type: none"> • και να απαντά σε έκφραση ευγνωμοσύνης: <p>Παρακαλώ.</p> <ul style="list-style-type: none"> • να προτρέπει τον συνομιλητή του, π.χ. <i>Πάμε μέσα;</i> <p><i>Παίζουμε;</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • να εκφράζει ευχαρίστηση/ ικανοποίηση για κάτι που ακούει ή βλέπει, • να εκφράζει επιδοκιμασία και έπαινο, 	<p><i>νε τα δόντια σου!</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • να εύχεται σε ασθενή: <i>Περαστικά!</i> • να δίνει συμβουλές, π.χ. <i>-Να βουρτσίζεις τα δόντια σου. Να μην τρως πολλά γλυκά.</i> • να δίνει πληροφορίες-κανόνες, π.χ. <i>Πίνω φυσικούς χύμους. Δεν πίνω κόκα-κόλα.</i> • να διηγείται κάτι που έζησε: <i>Χθες η αδελφή μου αρρώστησε και δεν πήγε στο σχολείο....</i> • να προτείνει/να δέχεται κάτι, π.χ. <i>Τι λέτε; Πάμε κι εμείς; Και βέβαια θα πάμε</i> • να εκφράζει συμφωνία-βεβαιότητα, π.χ. <i>Και βέβαια!</i> • να ζητά διευκρινίσεις, π.χ. <i>Τι σημαίνει η λέξη;</i> • να δηλώνει ότι δε γνωρίζει μία λέξη, π.χ. <i>Δεν καταλαβαίνω.</i> • να δίνει οδηγίες/ συμβουλές, π.χ. <i>Μη(ν)βγαίνεις στο μπαλκόνι</i> • να απαγορεύει, π.χ. <i>Μη(ν)βγάξετε φωτογραφίες.</i> • να προσκαλεί γραπτώς, π.χ. <i>Σας προσκαλούμε...</i> • να εκφράζει προτίμηση, π.χ. <i>Προτιμώ το αεροπλάνο.</i> • να χαιρετά κάποιον που φεύγει, π.χ. <i>Καλό ταξίδι. Να πας/πάτε στο καλό!</i> • να διηγείται τα μελλοντικά του σχέδια, π.χ. <i>Θα παίζουμε όλη την ημέρα./ Θα φτάσουμε το πρωί.</i> • να εκφράζει επιθυμία και να ρωτά τον συνομιλητή του για τις επιθυμίες του, π.χ. <i>Το όνειρο μου είναι να γίνω σκηνοθέτης. Θέλω να δω τον αγώνα</i>

Πρώτο επίπεδο	Δεύτερο επίπεδο	Τρίτο επίπεδο
	<ul style="list-style-type: none"> • να δίνει εντολές στον πληθυντικό και στον ενικό αριθμό, • να δίνει πληροφορίες για τον καιρό, • να εκφράζει απόφαση/ σχέδιο να κάνει κάτι, • να αφηγείται σε τρίτο πρόσωπο. 	<p><i>μπάσκει. Τι θέλεις να αγοράσεις; Θέλεις να πάμε σινεμά; Θέλεις να πάρουμε ποπ κορν;</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • να εκφράζει αναγκαιότητα, π.χ. <i>Πρέπει να διαβάσω τα μαθήματα μου, και ικανότητα, π.χ. Μπορώ να τρέξω πιο γρήγορα</i> • να λέει τι ξέρει ή δεν ξέρει για πρόσωπα/ πράγματα και γεγονότα, π.χ. <i>Η ταινία αρχίζει στις 5:30. Ο συγγραφέας είναι ο Η.Μ., και να ρωτά τον συνομιλητή του αν ξέρει για πρόσωπα και γεγονότα, π.χ. Ποια ταινία παίζει στο σινεμά;</i> • να διηγείται την ιστορία μιας ταινίας, ενός βιβλίου.

2.5 Μορφολογικά και συντακτικά στοιχεία

		Πρώτο επίπεδο	
ΦΩΝΟΛΟΓΙΑ		<ul style="list-style-type: none"> Βασικά στοιχεία του φωνολογικού συστήματος (φωνήματα) τα οποία παρουσιάζονται στους διαλόγους των μαθημάτων. 	
ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ	Ουσιαστικά	<ul style="list-style-type: none"> Η κλητική προσφώνηση των ονομάτων, που συνοδεύουν χαιρετισμούς: Καταλήξεις ονομαστικής και αιτιατικής αρσενικών, θηλυκών και ουδετέρων ουσιαστικών. Ονομαστική, ενικός και πληθυντικός ουσιαστικών. Συγκεκριμένα: α) αρσενικά σε -ας, -ος, β) θηλυκά σε -α, γ) ουδέτερα σε -ι. Πληθυντικός: α) αρσενικά σε -ες, -οι, β) θηλυκά σε -ες, γ) ουδέτερα σε -α. 	
		<ul style="list-style-type: none"> Γνωριμία με τους δύο αριθμούς της ελληνικής 	
		<ul style="list-style-type: none"> Γνωριμία με τα άρθρα (το οριστικό και το αόριστο). 	
	Επίθετα	<ul style="list-style-type: none"> Επίθετα σε -ος,-η,-ο/-ος,-α,-ο, ενικός αριθμός 	
	Παραθετικά		
	Αριθμητικά	<ul style="list-style-type: none"> Εμφάνιση των απόλυτων και τακτικών αριθμητικών ως το 10. 	
Αντωνυμίες	<ul style="list-style-type: none"> Προσωπικές αντωνυμίες: εγώ, εσύ, μου, σου Δεικτική αντωνυμία, αυτός,-ή,-ό Ερωτηματική, τι 		

Δεύτερο επίπεδο	Τρίτο επίπεδο
<ul style="list-style-type: none"> • Στοιχεία του φωνολογικού συστήματος, φωνήματα - γραφήματα τα οποία παρουσιάζονται στα μαθήματα 	<ul style="list-style-type: none"> • Ανάγνωση, γραφή
<ul style="list-style-type: none"> • Αιτιατική του χρόνου(την Δευτέρα, την Τρίτη κ.λπ.) • Αιτιατική ενικού πληθυντικού ουσιαστικών σε: -ος,-ας,-ης,-α,-η,-ι,-ο,-μα) 	<ul style="list-style-type: none"> • Κλητική και αιτιατική ενικού πληθυντικού των ουσιαστικών: -ος,-ης,-ας,-α,-η,-ο,-ι,-μα • Υποκοριστικά ουδετέρου σε: -άκι • Ανισοσύλλαβα ουσιαστικά
<ul style="list-style-type: none"> • Εμπέδωση των δύο αριθμών 	
<ul style="list-style-type: none"> • Εμπέδωση οριστικού και αόριστου άρθρου 	<ul style="list-style-type: none"> • Εμπέδωση της χρήσης των άρθρων
<ul style="list-style-type: none"> • Επίθετα σε: -ος,-η,-ο/-ος,-α,-ο, ενικός και πληθυντικός αριθμός 	<ul style="list-style-type: none"> • Επίθετα σε: -ος,-η,-ο/-ος,-α,-ο, ενικός και πληθυντικός αριθμός
	<ul style="list-style-type: none"> • Σχηματισμός παραθετικών των επιθέτων (με το πιο).
<ul style="list-style-type: none"> • Εμφάνιση των απόλυτων μέχρι το 100 και των τακτικών αριθμητικών 10 ως το 20 	<ul style="list-style-type: none"> • Εμπέδωση όλων των προαναφερθέντων αριθμητικών. • Τακτικά αριθμητικά (πρώτος-η,-ο) • Απόλυτα αριθμητικά (ένας, μία, ένα, τρεις, τρία, τέσσερις, τέσσερα) 100-1000
<ul style="list-style-type: none"> • Κτητικές: μου, σου κ.λπ. • Ερωτηματικές: ποιος, ποια, πόσα, πόσων • Προσωπικές –ονομαστική(εγώ, εσύ κ.λπ.) • Αόριστη (κάθε) 	<ul style="list-style-type: none"> • Εμπέδωση όλων των προαναφερθεισών αντωνυμιών. • Ο αδύνατος τύπος της προσωπικής αντωνυμίας με...

		Πρώτο επίπεδο	
ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ	Ρήματα	<ul style="list-style-type: none"> • Εμφάνιση των ρημάτων είμαι ,φορώ, αρέσει, πηγαίνω, τρώω, παίζω, διαβάζω (ενεστώτας, 1ο και 2ο πρόσωπο ενικού) • Προστακτική ενικού αριθμού(δες, έλα, φέρε, δώσε) • κοιμάμαι (1ο πρόσωπο ενικού, ενεστώτας) 	
	Μετοχές		
	Επιρρήματα	<ul style="list-style-type: none"> • Γρήγορα, εντάξει, τοπικά(πάνω, κάτω, έξω, μέσα) 	
	Προθέσεις <i>Χρήση: σύνταξη και σημασία</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Σε, 	
	Επιφωνήματα/επιφωνηματικές εκφράσεις	Συχνόχρηστα επιφωνήματα (Α!, μπράβο, ποπό)	

Δεύτερο επίπεδο	Τρίτο επίπεδο
<ul style="list-style-type: none"> • Αρέσει- αρέσουν, απρόσωπα ρήματα (βρέχει, χιονίζει, φυσάει, κάνει ζέση, κάνει κρύο, έχει ήλιο) • Ενεστώτας βαρύτονων ρημάτων (1ο και 2ο και 3ο πρόσωπο ενικού και πληθυντικού) • Το 2ο ενικό και πληθυντικό πρόσωπο προστακτικής αορίστου(πάρε, δες, βάλε, μπες, φέρε, έλα) • Τα ρήματα έρχομαι και φοβάμαι στο 1ο και 2ο πρόσωπο του ενεστώτα • Συνηρημένα ρήματα σε -άω ,3ο ενικό ενεστώτα • Συνοπτικός μέλλοντας, 1ο πρόσωπο, των τριών ρημάτων, αφήνω, παίρνω, έρχομαι 	<ul style="list-style-type: none"> • Εμπέδωση των προαναφερθέντων. • Ενεστώτας βαρύτονων και συνηρημένων ενεργητικών ρημάτων • Υποτακτική ενεστώτα και αορίστου των προαναφερθέντων ρημάτων • Απρόσωπα ρήματα (πάει, κάνει) • Εξακολουθητικός και συνοπτικός μέλλοντας των προαναφερθέντων ρημάτων • Παρατατικός του είμαι.
<ul style="list-style-type: none"> • -ώντας/ όντας • -μένος,-η,-ο (π.χ. στενοχωρημένος -η-ο) 	<p>Εμπέδωση μετοχών</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Πότε 	<ul style="list-style-type: none"> • Εμπέδωση των προαναφερθέντων • Πολύ, λίγο.
<ul style="list-style-type: none"> • Σε, από 	<ul style="list-style-type: none"> • Με, για
<p>Χρήση επιφωνημάτων και επιφωνηματικών εκφράσεων</p>	<p>Εμπέδωση επιφωνηματικών εκφράσεων</p>

		Πρώτο επίπεδο	
ΣΥΝΤΑΞΗ	Ονοματικές και ρηματικές εκφράσεις	<ul style="list-style-type: none"> • Υ- Ρ -Α, Ποιος κάνει κάτι • Υ-συνδ.Ρ-κατηγορούμενο • Ποιος είναι τι • Ερωτηματική πρόταση. Βασικοί τύποι ερώτησης-απάντησης. 	
	Συντακτική λειτουργία των πτώσεων	<ul style="list-style-type: none"> • Καταφατικές, ερωτηματικές και αποφατικές προτάσεις με ρήματα στον ενεστώτα 	
	Συντακτική λειτουργία των πτώσεων	<ul style="list-style-type: none"> • Κλητική προσφώνηση. • Αιτιατική ουδετέρου ως άμεσο αντικείμενο 	
	Συντακτική λειτουργία των πτώσεων	Γενική κτητική	

Δεύτερο επίπεδο	Τρίτο επίπεδο
<ul style="list-style-type: none"> • Σχηματισμός της απλής πρότασης. • Απλή δομή της ονοματικής και ρηματικής φράσης. • Συμφωνία υποκειμένου και κατηγορουμένου. 	<ul style="list-style-type: none"> • Εμπέδωση των προαναφερθέντων
<ul style="list-style-type: none"> • Δομή και χρήση του ονοματικού προσδιορισμού (συμφωνία επιθέτου με ουσιαστικό), του εμπρόθετου και του επιρρηματικού προσδιορισμού. 	<ul style="list-style-type: none"> • Εμπέδωση των προαναφερθέντων
<ul style="list-style-type: none"> • Καταφατικές, ερωτηματικές και αποφατικές προτάσεις. 	<ul style="list-style-type: none"> • Εμπέδωση των προαναφερθέντων
<ul style="list-style-type: none"> • Γενική κτητική • Αιτιατική ως αντικείμενο 	<ul style="list-style-type: none"> • Επανάληψη πτώσεων (ονομαστική-υποκείμενο, κατηγορούμενο/ γενική κτητική/ αιτιατική αντικείμενο, χρόνου, εμπρόθετη)
<ul style="list-style-type: none"> • Παρατακτική σύνδεση προτάσεων και συστατικών (με συμπλεκτικούς συνδέσμους). • Σύνδεση προτάσεων καθ' υπόταξη (τελικές,). • Λειτουργία του ευθέως λόγου. • Αφήγηση, δηλώσεις, αρέσκεια, απαρέσκεια, πληροφορίες, προσταγές-εντολές 	<ul style="list-style-type: none"> • Σύνδεση επιρρηματικών δευτερευουσών προτάσεων (χρονικές, αιτιολογικές,) • Ερωτηματικές προτάσεις. • Ευχετική (απλές ευχές) • Προτροπή, κρίση, απαγόρευση, επιθυμία, διήγηση, διευκρίνιση, συμβουλή